

**Zliya tsasliti Pəl kaa ka
Efesə
Kwəma dza ghwəmməə gha
sənataa dzəkən zliya na**

Ghala vəghwə tsa tsasli Pəl zliya nay, ghəci kwa fərshina niy nza na, (nighəm mbə vəh 3:1 lə 4:1). Daŋ tsa mbəzliy, ghəci kwa fərshina tə hidfi ka Rəm na, kə ghəshi. Dzəghwa nihwəti mbəzli ba na, ghəci kwa fərshina tə hidfi ka Shezare na, kə ghəshi.

Kaa mbəzliy nəw Yesəw mbə məlmə Efesə tsasliti Pəl zliya na. Ma məlmə Efesə vay, məlmə dikə na na, tə hidfi Azəy niy nza na. Mbəzli ka zhəghə dəvə tə hidfi ghəngħən ghəngħən ka naa səkəkəə dzəmbə, sa nza məlmə va vəgha kwəfa dikə na. Ghala pətsaa wə Pəl kwa mahkana wə ciy, aa niy nzəyəhwə nzəy mbə məlmə va piya mahkan. A ghwəy dzaa kəsata kwəma va mbə zliya ka kwal Yesəw vəh 19:1 mba'a tə vəh 20:1. Zhini sa kəramti na kwa mahkana wə ci difa na, mba'a niy harvə mbəzliy 'wa kwal kaa mbəzliy nəw Yesəw mbə Efesə ta gəzanshi kwəma. Kwəma va bay, mbə Zliya ka kwal Yesəw, vəh 20:17-38 na.

Avanay njasa nəwva kwəma mbə zliya na:
Vəh 1 pa' tə vəh 2:1-10 Pəl mbə gəzə njasa məntəmmə Hyala wəzə hwər tsa nzə tərəŋw dalala ghwəmmə mbəzli nzə; mba'a mbəlītəmmə səvəri mbə dəvə məti.

Vøh 2:11 pa' tø vøh 3:1-21 Pøl mbø gøzøø dzøkøn kwømaa niy ghwøbøy Hyala, mba'a vadatiy dzøti ngwøla, nza mbøzli mbøø sønata. Ma zøzø kwøma nzø va vadati Hyala tø ngwøla kiy, mba'a jakøti mbøzliy nøw Yesøw gwanashi ta nza ka hwøhwø tsa kwøtiŋ tsa. Mbøzli ka Zhøwifø lø niy kamaa ka Zhøwifø na, mbøzli kwøtiŋ ghøshi, war Yesøw sa tø ghøn shi gwa'a tsøgha.

Vøh 4 pa' tø vøh 6:1-9 Pøl gøzanshi kaa mbøzliy nøw Yesøw, nza ghøshi nzøyshi jakøjakø, ka dīva, ka møni shiy tøbø va mbøzli Hyala, lø børci safø tsa Hyala ta møtsøhøva ghøshi kwa kwøma kwa kwøma.

Vøh 6:10-24 Pøl gøzø kaa mbøzliy nøw Yesøw nza ghøshi bøvø shi mbøz, ghønghøn ghønghøn, shi banavøshi Hyala ta dza ta pa lø hyeler mba'a ndø jaka ghøci mazø tsa shi, nza ghøshi tødānakønshi.

Kwøma dikø na mbø zliya nay, shøndøkø tsa tø Yesøw Køristøw lø mazø tsa møni naa dzøkøn mbøzli dikø dikø ni mø ghwømə lø ni tikø tø hidī, mba'a jakø tsa jakøshi mbøzliy nøw Yesøw ka vøgha kwøtiŋ.

Søkwøpø

¹ Yøn tsasli na zliya na, yøn yøn Pøl, ntsa tøravø Hyala ta nza ka ndø kwal tsa Yesøw *Køristøw. Kaa ngønwøy tsaslee, ghwøy mbøzli Hyala mbø mølmø Efesø, mbøzliy jakøshi lø Yesøw Køristøw, ka nøw lø nøfø kwøtiŋ.

² Məntəŋwəy wəzə hwər tsa nzə Dəmmə Hyala, ghəshi lə Ndə sləkəmmə Yesəw Kəristəw, mba'a ghəshi ndaŋwəy zərkə mbə nzəy tsa ghwəy.

*Fal Hyala ghwəmmə ta shi wəzə ni fəyəmmə na tə mbərkə sləni ghərati Yesəw *Kəristəw*

³ Fal Hyala Dəy Ndə sləkəmmə Yesəw Kəristəw ghwəmmə, sa nzana mba'a mərshiy ndammə ya nimaba shi nzə wəzə ni mə ghwəmə gwanashi tə mbərkə jakəva tsa ghwəmmə lə Kəristəw.

⁴ Hyala ghwəla ta nga hidfi tərətəmmə na, ta nza ghwəmmə ka mbəzli nzə, tə mbərkə jakəva tsa ghwəmmə lə Kəristəw. Ta mbə ghwəmmə nza dəwdəw kala fəti dzar kwa ghwəmmə kwa kwəma nzə tərətəmmə na.

⁵ Sa dītəmmə Hyala kiy, dza na kwatanjata na, mba'a məntəmmə ta nza ka ndərazhi nzə tə mbərkə sləni ghərati Yesəw Kəristəw. Ava ghənzə na nanzə kwəma tarəti Hyala lə ghwəmmə, səvəri mbə wəzə hwər tsa nzə.

⁶ Ghənzə tsəgha kiy, fal Hyala ghwəmmə ta zhəhwər tsa nzə va dalala tsa mənti na tə ghwəmmə, tə mbərkə Zəghwə nzə va diti na.

⁷ Tə mbərkə miymiy Kəristəw shəkəshi mbəlimmə ghwəmmə, zhini tə mbərkə ghəci Hyala pəlatəmmə kwəma ghwəmmə jikir na mənti ghwəmmə kwa hwər nzə. Ava tsəgha

1:3 1:3 2:6; 2Kwər 1:3 **1:4 1:4** 5:27; Zhŋ 15:16; 17:24; 2Tes 2:13 **1:5 1:5** Zhŋ 1:12 **1:6 1:6** Mt 3:17; Rm 5:2; Kwəl 1:13

1:7 1:7 tə mbərkə miymiy Yesəw mbəlishi mbəzli: Kwəl 1:13-14; miymiy: Ef 2:13; Rm 3:25-26; Kwəl 1:20; 1Zhŋ 5:7; dikəy zhanta hwər tsa Hyala ta ndə ngəri: Ef 2:7

cikøveri Hyala njasa nza dikø tsa zhøhwør tsa mænti na ta ndø ngøri.

⁸ Dzøghwa na søvøri mbø wøzø hwør tsa nzø va tøरणw tsa mæntømmø na kiy, mba'a ndammø møherli tøरणw læ sønata kwøma tøरणw difa.

⁹ Ta mbø ghwømmø sønata kwøma nzø va niy tøkøti na mæni nzø søvøri mbø Yesøw Køristøw, mba'a niy mbøløy. Ghala kwatanata niy tøkøti na mæni kwøma va, læ wøzø hwør tsa nzø.

¹⁰ Ge'i tø kwa kørni vøghwø dza Hyalaa kørni mæni kwømaa niy tøkøti na va. Ka na dzay, basø basøti shi mø ghwømə læ shi tø hidfi gwanashi, mba'a fambøshi mbø dövø Køristøw, ta mæni mazø ghøciy dzøkøn shi kwøtiy.

¹¹ Hyala mæni na shiy gwa'a njasa tarøkø na, læ njasa dfi na dø'wø ghøn tsa nzø. Va tsøgha tøravøणøy na ghala kwatanata, njasa niy tøkøti na, ta mbø ghøy nza ka shi nzø, tø mbørkø jakøva tsa ghøy læ Køristøw.

¹² Ta mbø møndiy fal dikø tsa Hyala tø mbørkø ghøy ghøy shiy 'wa vaa ðanavø nefer ghøy kaa Køristøw!

¹³ Ghwøy kwørakwø kiy, sa favø ghwøy gøzø Yøwøn kwøma katan na va wøzø na citøणwøy kwal tsa mbølinwøyøy, mba'a ghwøy ðanavø nefer ghwøy kaa Yesøw Køristøw. Dza Hyala ki, mba'a fati lamba nzø tø ghwøy læ Safø tsa nzø ðewðew tsa, njasa niy gøzøkø na va mæni kwatanaja.

¹⁴ Nana ki, njana kwømavø ghwømmø *Safø

tša Hyala dewdew tsay, ta kwəməvə shi wəzə ni fənəy Hyala kaa mbəzli nžə dza ghwəmmə. Tə Safə tša va sənay ghwəmmə, ta kwəməvəshi dza ghwəmmə, pə ghwəmmə. Fəca dza Hyalaa kərkamti mbəlimmə dza ghwəmməə kwəməvə shi va gwanashi. Va tsəgha kiy, fal dikə tša Hyala ghwəmmə!

Kwəma mananta Pəl 'wəsa kaa Hyala ti

¹⁵⁻¹⁶ Tə mbərkə kwəma va gwanatay, tərənw mənəe 'wəsa kaa Hyala. Ya hwəmbay, mbə mananta 'wəsa nžee tə ghwəy dība, sa favee njasa banavə ghwəy nefer ghwəy kaa Ndə sləkəpə Yesəw *Kəristəw, zhini tərənw ghwəy dī mbəzli Hyala. Ya war hwəmba nžee mbə cə'wə kiy,

¹⁷ mbə cə'wə kee nza va Hyala Ndə sləkəmmə Yesəw Kəristəw, ghənzə Didi kwa shəndəkə, a ghənzə bəŋwəy Safə tša nžə, ta sənata kwəma, ka cinwəy Hyala, ta mbə ghwəy sənata wəzə.

¹⁸ Mbə cə'wə, kee nza ta mbə ghənzəə ghwənamtənwəy məhərli ghwəy, ta mbə ghwəy sənashi shi harənwəy Hyala va ta fə ghən ghwəy gəzliŋə ti shi. Mba'a ta mbə ghwəy sənay njasa nza dimə tə shəndəkə tša fəy Hyala ta fəə dzəti mbəzli nžə.

¹⁹ Mbə cə'wə kee nza dība ta mbə ghwəy sənay njasa nza tərənw tša bərçi Hyala 'yahə'yahəshi, mba'a ndamməshi ghwəmmə mbəzliy banavə nefer ghwəmmə kaa Yesəw.

²⁰ Ghala pøtsa zhinikəmø Hyala va Kəristəw kwa kwəli, mba'a bəvəə fəy ka mazə tə kwa bəzəmə nzə mə ghwəməy, bərçi va niy ghərati na sləni va gwanata.

²¹ Sa fəy na tifa ki na, ka məni mazə ghəciy dzəkən hyeler gwanashi, lə dzəkən shi nza bərçi və shi dikə dikə ni, lə shi hazləni məndi və shi tə hidfi, lə shiy sləkəpə tə hidfi gwanashi, mba'a dzəkən slən shi har məndi slən tsa shi ya mbə vəghwə tsa sənzenva tsa, ya mbə vəghwə tsa dzaa səəkə.

²² A Hyala bəvə shiy gwanashi, mba'a fanambəshi mbə dəvə Kəristəw ta sləkəshi ghəci. Dza na mba'a mənti ka ghən tsa kən mbəzliy nəw Yesəw gwanashi.

²³ Ma mbəzliy nəw Kəristəw kwərakwə ki na, vəgha Kəristəw ghəshi. Kəristəw na, tifa ghəci gwanay tsa ci mbə mbəzliy nəw, ghəci sa tə hidfi gwanashi ya pa' kwəmafa diba.

2

Wəzə hwər tsa Hyala ndammə ma piy tsa 'war'war tsa

¹ Niy nzay, ya tsəgha niy nza ghwəy tə ghwəmənəwəyəy, nja mbəzli bəkwə bəkwə ni niy nza ghwəy kwa kwəma Hyala, va sa dənati ma ghwəy fəti mba'a va kwəma ghwəy jikir na.

1:20 1:20 SləniKY 2:33; Kwəl 3:1 **1:21 1:21** 6:12; Rm 8:38; Gal 4:8-9; Kwəl 1:13, 16, 20; 2:9-10, 15, 20 **1:22 1:22** 1:10; 4:15; 5:23; Cem 8:7; Kwəl 1:18; 2:19 **1:23 1:23** vəgha Kəristəw na mbəzli nəw: 2:16; 4:1-16, 25; 5:30; 1Kwər 12:4-11, 27; Kwəl 2:19; 2:14, 18; 4:1-6; Kwəl 3:15; Kəristəw na sa tə hidfi gwanashi ya pa' kwəmafa: 3:19; 4:10 **2:1 2:1** 2:5

² Sa niy nzanay, war njasa mēni mbēzli tē hidfi ni nēw ma Yesēw niy mēni ghwēy shiy kwērakwē. Ka ghwēy dzay, ka dī fēti niy nza, ta mēni kwēma dī mazē tsa hyelerēy nzēy dzar mbē safē. Ya tsēgha nzē sanay, *hil tsa va slēwa na mbēzliy dī ma fēti va Hyala.

³ Ghwēmmē kwērakwē kiy, tsēgha niy nza ghwēmmē gwanammē, njasa nza ghēshi va, ka mēni war shi dī nēfē tsa ghwēmmē. Ka pēla war mēni shi maw vēgha ghwēmmē, lē shi dī mēhērli ghwēmmē. Sa niy nza nzēy tsa ghwēmmē va tsēgha katan katan kiy, va tsēgha niy nza ghwēmmē ka mbēzli nza fēti vē shi kwa kwēma Hyala kwērakwē ki, njasa nza nihwēti mbēzli va sana.

⁴ Dzēghwa ki na, dikēy wēzē hwēr va Hyala tē ghwēmmē. Sa nzana tērēṅw ghēnzē dītēmmē kiy,

⁵ ya tsēgha niy nza ghwēmmē nja mbēzli bēkwē bēkwē ni kwa kwēma nzē va kwēma ghwēmmē jikir na na, dza na mba'a ndammē piy kwasēbē *Kēristēw kwērakwē. Ava va tsēgha kiy, war tē mbērkē zhēhwēr tsa Hyala tē ghwēy mbēliṅwēy ghwēy sana.

⁶ Sēvēri mbē jakēva tsa ghwēmmē lē Yesēw Kēristēw ndammē Hyala bērciy sati mbē mēti, mba'a ndammē mēni mazē kwasēbē Yesēw mē ghwēmē.

⁷ Wēzē tsa mēntēmmē Hyala va mbē Yesēw

2:2 2:2 6:12; Zhṅ 12:31; 14:30; SlēniKY 26:18; 1Zhṅ 2:16 **2:3**
2:3 5:6, 8; Rm 1:28; Kwēl 3:6 **2:4** **2:4** Rm 8:39; 9:16; Zhk 5:11
2:5 **2:5** 2:8; Rm 3:24; 6:13; Kwēl 2:13 **2:6** **2:6** 1:3; Kwēl 2:12;
3:1 **2:7** **2:7** 1:7; Rm 5:20

Keristewøy, ta mbë nihwëti mbëzliy taa nza, mbë tsahwëti vëghwë tsaa dzaa zhikëë sënay njasa nza dikë tsa zhëhwër tsa nzë ta mbëzli, ka tanamti nihwëti shiy gwa'a gwa'a, në na.

⁸ Sa mbëlitënwøy Hyala vay, të mbërkë slëni ghëрати ghwøy naw, vëli të gëm vëlitënwøy na, war të zhëhwër tsa nzë të ghwøy gwa'a tsëgha na. Sëvëri mbë sa banavë ghwøy nefer ghwøy kaa zhëhwër tsa nzë va.

⁹ Mëniy mbëli tsa mbëlitënwøy Hyala dzar kwa slëni mënti ghwøy, gar në ndë na: «Të slënee mbëlireë» kë, ka mëni fëgëw.

¹⁰ Gha ghwëmmë mënimmmë njasa nza ghwëmmë tsa sanay, të slëni ghëрати Hyala na, sëvëri mbë jakëva tsa ghwëmmë lë Yesëw Keristëw mëntëmmë na tsëgha. Sa nzana, ghwëmmë dë'wë ghën tsa ghwëmmë sanay, slëni ghëрати Hyala nza ghwëmmë, ta mbë ghwëmmë ghëra na wëzë na slëni. Slëni wëzë na va dza ghwëmmë ghëray, Hyala va dë'wë ghën tsa nzë gwëmanti na ghala kwatanata, ta mbë ghwëmmë ghëra nzë.

*Jakëva ka mbëzli kwëtiñ ni të mbërkë Yesëw *Keristëw*

¹¹ Nighëtim sënzënvay, *ka Zhëwifë yakënwøy mëndiw. Ka Zhëwifë, «Mbëzliy *slanti fë'yasa nza ghëy na ghëy» kë ghëshi, ma ghwøy na, mbëzliy slanti ma fë'yasa ghëshi harñwøy. Fë'yasa slanti ghëshi va tala kiy, slëni mënti ndë

2:8 2:8 Mt 20:15; Zhj 4:10; SlëniKY 15:11; Gal 2:16 **2:9 2:9** Rm 3:28; 1Kwër 1:31; 2Tim 1:9; Tit 3:5 **2:10 2:10** Tit 2:14 **2:11 2:11-13** Rm 11:17 **2:11 2:11** 5:8; sla fë'yasa: Gal 5:6; Flp 3:3

ngøri læ døvø ciy dzøti ndø na. Ghwøy ghwøy ka Efesøy, zözøvøm njasa niy nza ghwøy kwatana.

¹² Ghala pøtsa vay, mbözli kørakø kørakø ni læ Køristøw niy nza ghwøy. Niy nza jakøva tsa ghwøy tifa læ hwølfø tøvavø Hyala nja ka Zhøwiføw, ka mølmø niy nza ghwøy vø shi. Ma kwøma wözø na niy pøhøti Hyala ta mananshi kaa mbözli mbø nanzø va hwølfø tøvavø nay, niy nza kwal va ghwøy gar kwømavøw. Tikø ghwøy niy nza læ nzøy tsa ghwøy tø hidfi ni ngar ki na, niy nza na ghwøy kwøma wözø na føy ghwøy ghøn tsa ghwøy gøzliñø ti, ta kwømavø tifaaw. Niy sønata Hyala katan na ghwøyøw, tsøgha niy nza ghwøy.

¹³ Sa jakønøywøy ghwøy læ Yesøw Køristøw nana kiy, ghwøy ghwøy mbözliy niy nza va kørakø ni læ Hyala na, ndøkøwø ndøkøwø zhøghønøywøy ghwøy li nana. Tø mbørkø miymiy ci va shøkøshi nza ghwøy tsøgha.

¹⁴ Kwatanay ka jaka niy nza ka Zhøwifø læ *mbözliy kamaa ka Zhøwifø. Dzøghwa Yesøw mba'a bøkø zørkøø dzøghwa jipø shi, mba'a jakøti ka Zhøwifø læ mbözliy kamaa ka Zhøwifø, ka hwølfø kwøtiñ na. Lø møti ci ngøzlamti na zlaraa niy tihøvørimmø, dza na mba'a banti mböz tsa kwa jipø ghwømmø.

¹⁵ Kwøma pøhøti ka Zhøwifø læ shi gøzøpø

2:12 2:12Rm 9:4; 1Kwø 15:19; Kwø 1:21-22; 1Tes 4:13; kaa mbözliy kamaa ka Zhøwifø niy nza shiy gøzøkø Hyala bø kaa ni nø mbözliy: 2:19 **2:13 2:13**mbözli ndøkøwø ndøkøwø ni læ ni kørakø ni: 2:17; 3:6; miymiy: 1:7; Gal 1:4 **2:14 2:14** zørkø: 2:16; 4:3; Kwø 1:20; hwølfø kwøtiñ na: 1:23; Rm 10:12; 1Kwø 12:13; Gal 3:28 **2:15 2:15** 2Kwø 5:17; Kwø 2:14

na mēni ghēnghēn ni gwa'ay, aa paslamtishi, ta mbəə jakəti hwəlfə bakə na va ka hwəlfə 'war'war na kwətiŋ, mbə jakəva tsa shi li. Dza na mba'a faghwa zərkə kwa jipə shi tsəgha ki.

16 Lə kwəma məti ci va vəgha tsəməy, li paslamti na mbəz tsa kwa jipə hwəlfə bakə na va, li ghəci jakətishi ka vəgha ndə kwətiŋ, zhini mba'a sləkati kwəma kwa jipə shi lə Hyala.

17 Ava tsəgha səkə Yesəw Kəristəw gəzanwəy Yəwən kwəma wəzə na bəpə zərkə, ghwəy mbəzliy kamaa ka Zhəwifə kərakə ni vəgha Hyala, mba'a kaa ngəŋəy ghəy ka Zhəwifə, ghəy ni ndəkəwə ni vəgha nzə.

18 War tə mbərkə Yesəw Kəristəw kwəmavə ghwəmmə kətiva gwanammə dzəvəgha Didi Hyala. *Safə tsa Hyala tsa kwətiŋ tsa kətitəmmə na ta tsəhə vəgha Hyala.

19 Ma nana kiy, ghwəy ghwəy mbəzliy kama vaa ka Zhəwifəy, ka səkə səkə, ya ka məlmə nza ghwəy ghwəlaw. War jakə nza ghwəy gwanəwəy mbə hwəlfə mbəzli Hyala, mbəzli kəghi tsa nzəə gə ghwəy nana kwərakəwə.

20 Ghwəyəy nihwəti hərəzli ndəbəti mēndi ciki li shi nza ghwəy. Ma ka gəzə kwəma Hyala ghəshi lə *ka kwal Yesəw na, hərəzli fə mēndi səda ciki li shi. Dzəghwa Yesəw Kəristəw də'wə ghən tsa ci na hakwə tsa jihəti ciki tsa va ghəci.

21 Ghəci mēnti na ciki tsa va dzəŋ dzəŋ, zhini tə mbərkə ci ghəci kəliva a sati. Ta nza ka *ciki

2:16 2:16 1:23; Rm 5:10; Kwəl 1:20-22 **2:17 2:17** Ezay 57:18-19; SləniKY 2:39 **2:18 2:18** 3:12; Rm 5:2 **2:19 2:19** 2:12; 3:6; Ebr 12:22-23 **2:20 2:20** Mt 16:18; 1Kwər 3:10-11; ShiZhŋ 21:14
2:21 2:21 1Kwər 3:16

Hyala tsa dewardew tsa, mbø sløn tsa ci ghøci Ndø sløkøpø.

²² War tø sa jakayvanwøy ghwøy li nza ghwøy ka nihwøti hørezli fambø møndi ta nga ciki tsa dza Hyalaa nzøy mbø, lø Safø tsa nzø dewardew tsa kwørakwø ki.

3

A Hyala cikøvøri shiy niy føy na tø ghwøbø, ka gøzøshi Pøl kaa mbøzli

¹ Tø mbørkø kwøma va kiy, mbø cø'wø Hyala nzee tø ghwøy, yøn yøn Pøl. Avanay kwa førshina nzee sana sa kalaghwara møndi tø mbørkø kwøma Yesøw *Køristøw sa gøzanwøy ya ghwøy *mbøzliy kamaa ka Zhøwifø.

² Ta na navay, a ghwøy favø njasa pøerøtøra Hyala lø wøzø hwør tsa nzø, ta dzee ta møni sløni mbø ghwøy.

³ Dzøghwa na mba'a camtøra kwøma shiy niy zøzøti na va ghala kwatanata ta mønishi, niy føy na tø ghwøbø niy nza ki. E gøzøkønwøy kwømaa dzøkøn kwøma va jøwø mbø zliya na.

⁴ War jangø ma ghwøy kwøma vay, ta sønay dza ghwøy dza njasa sønatee kwøma tar Køristøw, niy føy Hyala tø ghwøbø.

⁵ Ma niy nzay, niy cikøvøri kwømaa føy na va tø ghwøbø Hyalaa dzøti ngwøla kaa mbøzliw. Dzøghwa na nana kiy, mba'a cikøvøri lø Safø tsa

nzə dēwdēw tsa kaa mbəzli nzə dēwdēw ni, nja *ka kwal Yesəw ghəshi lə ka gəzə kwəma Hyala.

⁶ Tə mbərkə Yəwən kwəma wəzə na vay, ta kwəməvə zəmə ghi tsa fəy Hyala kaa mbəzli nzə dza *mbəzliy kamaa ka Zhəwifə kwərakwə, jakə lə ka Zhəwifə. Vəgha Yesəw Kəristəw ghəshi gwanashi. Zhini gwanashi ghəshi taa kwəməvə shiy gəzəkə Hyala bəpə mbə Yesəw Kəristəw. Ava ghənzə na kwəmaa niy fəy Hyala tə ghwəbə.

⁷ Yən kiy, tə wəzə hwər tsa nzə ndara Hyala sləni gəzə Yəwən kwəma wəzə na kaa mbəzli. Sləni ndara na vay, bərçi nzə na sa va cikəvəri na.

⁸ Yən kiy, yən gwəra na kwa tsee kwal mbə mbəzliy nəw Kəristəw. Ma dza Hyala na, mba'a məntərə wəzə hwər, dzəghwa na həŋ ndara gəzə Yəwən kwəma wəzə na kaa mbəzliy kamaa ka Zhəwifə, ta dzee gəzanshi kwəma shiy səəkə va Kəristəw ka taŋamti nihwəti shiy gwa'a gwa'a, kala mbay ndəə sənay bərkətishi.

⁹ Hyalaa ngati shiy gwa'a ghwənara na, ta dzee pəraslanavə kaa mbəzliy dzəkən shiy niy zəzəti na məni ghala kwatəŋa mba'a niy ghwəbəyshi.

¹⁰ Ma cimmə Hyala kwəma vaa səvəri nana ki, ə di Hyala ka kwal nzə lə ya nimabə shi ka bərçi mə ghwəməə nashi mbəzliy nəw Yesəw jakəjakə ka mbəzli kwətīŋ, sa ka ghəshi nay jakəva tsa va na, mba'a ghəshi sənay dafŋ tsa kwəma sənata Hyala ghəŋghən tsa nzə.

3:6 3:6 kwəmaa niy fəy Hyala tə ghwəbə: 1:9-10; 2:13-14, 18-19; 3:9-11; Rm 16:25; Kwəl 1:26-27 **3:8 3:8** yən gwəra na kwa tsee kwal: 1Kwər 15:8-10; Gal 1:13-16; Flp 3:6-8; 1Tim 1:12-16 **3:9 3:9** 1:4 **3:10 3:10** 1:21, 23

¹¹ War njasaa niy təkəti na va məni nzə ghala kwatanatay tsəgha mənti na, lə Yesəw Kəristəw Ndə sləkəmmə mənti na kwəmaa təkəti na va.

¹² Sa nzana, mba'a ghwəmmə banavə nefer ghwəmmə kaa Yesəw Kəristəw tsa va kiy, jakəjakə nza ghwəmmə li. Va tsəgha kwəmavə ghwəmmə kwal, kala hazləni kwa hwər ghwəmmə ya jəw nzə ta dzəghwa kwəma Hyala.

¹³ Va tsəgha sana kiy, ə cə'wəŋwəy ya, əntaa ghwəy taa zhiniy dza her ka zhəyŋwəy lə hwəm, va sa nzee mbə sa ngəra'wə sana tə kwəma ghwəy ma. Sa nzanay, dimə tərəŋw na dza ngəra'wə tsa see tsa tə kwəma ghwəy fatəŋwəy.

*Njasa nza di tsa dimmə Yesəw *Kəristəw*

¹⁴ Va tsəgha tsəfəkwəree kwa səda Hyala sana, ghənzə Didi.

¹⁵ Ghənzə sa səvəri mbəzli mə ghwəmə lə ni tə hidfi gwa'a səvəri mbə.

¹⁶ Ə cə'wee ghənzə sa nza bama və tərəŋw, a ghənzə bəŋwəy bərciy dzəmbə nefer ghwəy lə Safə tsa dəwdəw tsa, a ghwəy mbəə nza lə bərci, əntaa ghwəy barva kwa kwal tsa nzə.

¹⁷ Zhini mbə cə'wə Hyalee ta mbə Kəristəw nzəy mbə nefer ghwəy sa nzana mba'a ghwəy banavə nefer ghwəy. Ə cə'wee ta mbə ghwəy dīva kwa jipə ghwəy tərəŋw nja ngwarməm, kala kədi ma dīva tsa va.

3:12 3:12 Rm 5:2; Ebr 4:16; 10:19 **3:13 3:13** Kwəl 1:24 **3:14 3:14** 6:18-19 **3:16 3:16** Kwəl 1:11 **3:17 3:17** Zhŋ 14:23; Ef 5:2; Kwəl 1:23; 2:7

¹⁸ Ma nza ghwəy lə nihwəti mbəzli Hyala gwanəwəy mbəə sənay njasa dītəmmə Kəristəw. Mba'a ghwəy sənay dī tsa dītəmmə na vay, ka kərkəwaw, mbə dīmme na ya hwəmba, aa diti ya wa ndə, ya kwəma na ndə gwa'a, pə ghwəy.

¹⁹ Zhini mba'a ghwəy sənay dī tsa Kəristəw vay, aa taŋamti sənata kwəma ndə ngəri, pə ghwəy. Ya tsəgha sənay ya ka favə dī tsa va gwanay ndə ngəriw pənəy, war mbə cə'wə Hyala nzee ta mbə ghwəy favə. Ma nza Hyala təhayŋwəy nefer ghwəy vidī vidī, ya lə namaba kwəma nzə gwa'a gwa'a.

²⁰ A Hyalaa mbay ghərati sləni lə bərzi nzə va fambə na mbə ghwəmmə, ka taŋamti shi dəw ghwəmmə və, lə shi təkə ghwəmmə gwa'a.

²¹ Ghənzə tsəghay, ə pə ghwəmmə fal Hyala mbə slən tsa Yesəw Kəristəw, ghwəmmə mbəzliy nəw Yesəw. Fal ghwəmmə ya hwəmba nzə, pa' kwa ndimndim jiji! *Amin.

4

Ka vəgha ndə kwətij mənishi mbəzliy nəw Yesəw

¹ Va tsəgha na ki, yən yən sa kwa fərshina tsa tə sa ghəree sləni kaa Ndə sləkəpə Yesəwəy, ə cə'wəŋwəyee, a nə yay, nəwəm kwəma Hyala njasa harəŋwəy na ta nəw nzə.

² Əntaa ghwəy kəli ghən tsa ghwəy ma, ka məhərli pə ghwəy mənəŋwəy, yaŋ pə ghwəy kaa

kwøma ya namaða nzø. Dim ghøn tsa ghwøy tərəŋw, ka sə'wa kwøma ndø, ya tsamaða mēnti na kwa jipø tsa ghwøy.

³ Ma jakø tsa jakayŋwøy *Safø tsa Hyala va dewdew tsa mba'a faghwa zerkø kwa jipø ghwøyøy, jihøkəvaŋwøyøm əntaa jakøva tsa va kərøy kwa jipø ghwøy.

⁴ Ghwøy gwanaywøy ghwøy mbəzliy nəw Yesəw va kiy, vəgha kwətij nza ghwøy. Safø tsa Hyala dewdew tsa, sa kwətij tsa kwəməvø ghwøy gwanaywøy. Shi haraywøy Hyala va ta fə ghøn ghwøy gəzlijø ti shi ßa na, shiy kwətij ghəshi.

⁵ Ghwəmmø gwanammøy, kwətij na tsa ghwəmmø Ndø sləkəmmø, kaa ndø kwətij ghwəmmø ßanavø nefer ghwəmmø, *batem tsa kwətij tsa sa məntəmmø mēndi.

⁶ War kwətij na Hyala gwa'a tsəgha, ghənzø dəshi mbəzli gwanashi. Ghənzø mēni mazø dzəkən mbəzli gwa'a gwa'a. Ghənzø ghəra sləni lə mbəzli gwa'a, ya pa' kwəmaða.

⁷ Vəgha kwətij nza ghwəmmø tsəgha, ma nanzø kiy, ya tsamaða ndø mbø ghwəmmø sanay, a *Kəristəw ßanavø ni ci bərçi ta ghəra sləni njasa taranakəshi na.

⁸ Ma kwøma mēnti Kəristəw va tsəghay, war njasa niy gəzəkø mēndi va mbø zliya na, sa niy ni va:

4:3 4:3 2:14-16; Kwəl 3:14-15 **4:4 4:4** 1:23; 2:18 **4:5 4:5** Zhŋ 10:16; 1Kwər 8:6; batem: Mt 28:19; Rm 6:3-4 **4:6 4:6** 1Kwər 12:6 **4:7 4:7** Rm 12:3, 6; 1Kwər 12:11 **4:8 4:8** Cem 68:19

Aa pøhøti ka jaka ci, mba'a dzømøy dzømø
ghwømø li shi

dza na mba'a tahanavø børci ta ghøra sløni
kaa mbøzli tikø tø hidfi, kø niy ni.

⁹ Ma sa nø na va aa dzømøy køy, njaa dfi
kwøma va gøzø kala ø ghøci sækway tikøø dzøti
hidfi ni di, madfi na ta gha dzømøa?

¹⁰ Va tsøgha nzana, ma ntsaa sækway vaa dzøti
hidfi kiy, ghøcia saa zhimøy vaa dzømøø dzøti
pøtsa kørkø ghwømø fa ki, ta mbøø nza, war
ghøci sa tifa ya pa kwømaba gwa'a gwa'a.

¹¹ Ava ghøcia saa tahanavø børci va ta ghøra
sløni kaa mbøzli ghønghøn ghønghøn njasa dfi
na, dzøghwa na, mba'a banavø børci kaa nihwøti
mbøzli ta nza ghøshi ka ka kwal ci, nihwøti na, ta
nza ka ka gøzø kwømaa sækø va Hyala, nihwøti
na, ta nza ka mbøzliy dza ta ci kwøma nzø kaa
nihwøti mbøzliy sønata ma, ma nihwøti na, ta
nza ka ka ndøghwø mbøzli ci, nihwøti difa na,
ta nza ka ka bananshi kwøma Hyala kaa mbøzli.

¹² Tawa tahanavøshi Køristøw børci va kaa
mbøzli va tsøghay, ta mbø ghøshiy gwøma
mbøzli Hyala gwanashi, ta ghøra sløni nzø,
mba'a ta mbø ghøshi, ghøshi shiy mønishi va ka
vøgha Køristøw kwøtiŋ køli dza kwa kwøma kwa
kwøma.

¹³ Ma tsøgha kiy, nza ghwømmø nza jakøjakø
gwanammø, tø sa nzana kaa zøghwø Hyala
ghwømmø banavø nefer ghwømmø, mba'a
ghwømmø sønay Zøghwø va. Ma nza ghwømmø

mønimmø ka mbözli tēhø tēhø ni, mbözliy kerkamti kwøma gwanata nja Køristøw ki.

¹⁴ Ghalaba kiy, ka dza ghwømmø nza nja ndørazhi jøw jøw ni va, ka møndiy ngødføhwø lø dzørvøw. Mbözliy pala tsøhwøli va ta ngødi nihwøti mbözliy dzømbø kwømaa kama ka kwøma Hyala katan̄ nay, ka dza ghøshiy ngødføhwømmø lø na shi va bøni kwøma ghønghøn ghønghøn na ghalabaw.

¹⁵ Na na ghwømmøy, ta nzøyømmø dza ghwømmø tø na katan̄ na kwøma Hyala, ka ðiva kwa jipø ghwømmø gwanammø. Ma tsøgha kiy, ta køli dza ghwømmø kwa kwøma, ka mønimmø yøm lø Køristøw. Ghøci na ghøn tsa ghwømmø.

¹⁶ War tø mbørkø ghøci, ghøci ghøn tsa va kwømavø ghwømmø, ghwømmø mbözliy nøw gwanashi jakøva ka vøgha kwøtiñ, njasa tsøbøti Hyala va vøgha ndø kwa dighesler ci, ta nza ghøci ka ndø kwøtiñ. Ghala pøtsa ka shi tø vøgha ndø vaa nza mbø ghøra sløni shi wøzø wøzø njasa tøbø ghøshiy møni gwanashiy, kar nahwøti bølaa nza gwøñøta, kala war mbø køti ghøn tsa shiw. Ava tsøgha na kwøma mbø ghwømmø, ghwømmø mbözliy nøw Yesøw, kama na war mbø møni na ci sløni ndø ya wa ndø, zhini ka ðiva ghwømmø kwa jipø ghwømmøy, ta møtsøhø køli dza ghwømmø kwa kwøma kwa kwøma, ghwømmø vøgha Køristøw va.

Njasa tøbø na ndøø nza nana, sa banavø na nøfø tsa ci kaa Yesøw

¹⁷ Avanta kwøma dee gəzanwøy mbə slən tsa Ndə sləkəpə: Əntaa ghwøy dzaa zhiniy məni shiy ghwəla mbə nzøy tsa ghwøy nja shi məni mbəzliy nəw ma Hyala ma. Ghəshi na nashiy, kwøma gəzanshi məhərli shi va kama ghən tiy nəw ghəshi.

¹⁸ Məhərli shi vay, mbə kwəsli na, kwøma sənata ghəshi tibaw. Caslakə slakə mənti ghəshi ghən tsa shi. Va tsəgha kiy, ka mbay ghəshiy kwəmavə piy tsa 'war'war tsa bəpə Hyalaw.

¹⁹ Ha'wə kwa na shi mətəsə ya jəwəw, mbərəkə zlanay ghəshi ghən tsa shi kaa məni shi ha'wə ha'wə ni jikirkir ni, ya nimaba shi rəda rəda ni gwanashi na, kala dī ma ghəshiy təhəva lə məni shi.

²⁰ Na na ghwøy na ghwøy kiy, niy banavənwøy gəla niva shiy məndi mbə kwømaa niy bəniwøy məndiy dzəkən *Kəristəwəw.

²¹ A ghwøy favə kwømaa gəzəvaa dzəkən gwa'a. Ghwøy ghwøy mbəzliy nəw Yesəwøy, a məndi banavənwøy kwøma katanj katanj na, njasa banavəpə Yesəw.

²² Ghənzə tsəgha kiy, zlayəm nzøy tsa ghwøy kwatanja. Ghalabay, shi dī vəgha ghwøy niy ngədiwøy na, mba'a ghəshi niy fambənwøy mbə kwøma hwəvə hwəvə na, mba'a ghəshi yadamtənwøy.

²³ A pə ghwøy zlatanavə məhərli ghwøy lə nəfə tsa ghwøy kaa Hyala a ghənzə zhəghantishi ta nza ghwøy 'war'war.

24 Kəsəvəm nzəy tsa 'war'war tsa, saa mənıy ge'i kwa zəzə kwəma Hyala. Ma nza na katan na va kwəma fambəñwəy mbə nzəy tsa slar tsa təbanta kaa Hyala.

25 Ghənzə tsəgha kiy, zlatam slasla dzərvə, war kwəma katan na pə ghwəy gəzə kwa jipə ghwəy. Sa nzanay, ka bəlahi tə vəgha Yesəw jakəshi ka vəgha ci kwətıñ, mənımmə ghwəmmə gwanammə.

26 Mba'a kə nəfə tsa ghwəy satiy va kwəmay, nıghə tə ghwəy əntaa ghwəy tərəñwəy dzəmbə *kwəma jikir na, ka nzəy ghwəy lə nəfə pa' hetihwer ma,

27 əntaa ghwəy dzaa banavə kwal tsa kəriñəñwəy dzəti pi kaa *ndə jaka ma.

28 Mba'a kə ndə niy ghəliy, ə kə zlata ghəli va, a ghəci ghəra sləni katan na lə dividivi ci, ta mbə kwəma ni ci shiy, mba'a ta kwəmavə shiy kəti ka cicikwə.

29 Əntaa ghwəy gəzə kwemerəy həhəərə mbəzli ma, gəzəm war kwəmaa dzaa təbə, gar kəətiti nihwəti mbəzli ta kwəmavə bərçi mbə nzəy tsa shi lə Hyala. Kwəma gar kəətiti mbəzliy fa kwəma ghwəy mbə kwəma kən shi pə ghwəy gəzə.

30 Əntaa ghwəy mənı shiy bə nəfə tsa *Safə tsa Hyalaa sati ma, sa nzanay, li fati Hyala lamba nzə tə ghwəy, lamba fatəñwəy na va cıñwəy na njasa dza Hyalaa mbəlantəñwəy gwa'a gwa'a

4:24 4:24 Ghava 1:26-27; 2Kwər 5:17; Kwəl 3:10 4:25 4:25
4:16; Zak 8:16-17; Kwəl 3:8-9 4:26 4:26 Zhk 1:19-20 4:28
4:28 1Tes 4:11 4:29 4:29 5:4; Kwəl 3:8; 4:6; Zhk 3:10 4:30
4:30 1:13-14; Ezay 63:10; Gal 5:25

mbø dövø kwøma jikir na.

³¹ Ka kəsə ndə ghwøy kwa hwər ma, ka sati nəfə tsa ghwøy ma, ka ghwərvə ghwøy ma, ka nanabə ghən tsa ghwøy ghwøy lə gəzə kwemer ghyanakə ni ma, ka tsərəva ghwøy ma, gwa'a pə ghwøy banti hwəlfə kwøma ndərəm ndərəm na səvəri mbø ghwøy.

³² Ə pə ghwøy məni wəzə hwər, ka zhəhwər ta ghən tsa ghwøy kwa jipə ghwøy, pəlata tə ghwøy kwøma jikir na məntəŋwøy məndi mbø nəfə tsa ghwøy, njasa pəlataŋwøy Hyala va na ghwøy, tə mbərkə sləni ghərati Kəristəw.

5

Nzøy tsa mbəzliy nəw Yesəw mbø wanj pi tsa nza ghəshi nana

¹ Ghwøyøy, ndərazhi Hyala diti na nza ghwøy. Njana nzana tsəgha kiy, məni pə ghwøy məni kwøma nja ghənzə kwərakwə ki.

² War di pə ghwøy ci mbø kwøma məni ghwøy gwanata. Njasa dītəmmə *Kəristəw va pa' ka zləbati mətuy tə ghwəmmə, mba'a banavə ghən tsa ci kaa Hyala, ka məjə'a shi vələnati məndi kaa Hyala, shi slənøy məndi gwəraa təbanta.

³ Sanay, mbəzli Hyala mənəŋwøy ghwøy. Sa nzana va tsəgha kiy, shiy nja kar məni ghwərghwər, lə kwemer rəda rəda ni, lə məni

4:32 4:32 Mt 6:14; 18:22-35; Kwəl 3:12-13 **5:1 5:1** Mt 5:48;
 1Zhj 3:1 **5:2 5:2** 3:17-18; 4:2, 15-16; 1Kwər 8:1; 2Kwər 5:14;
 Gal 6:10; Flp 2:2; Kwəl 2:2; 3:14-15; shi sləniy məndi kaa Hyala:
 Gal 1:4; Ebr 10:5-10 **5:3 5:3-5** Gal 5:19-21 **5:3 5:3** Kwəl 3:5

mətsə ta shiyəy, ka təbə məndiy favə gaka shi mbə ghwəy ghwəla ya kadfi kadfi nzəw.

⁴ Ya kwemer ha'wə ha'wə ni, lə shi kama ghən ti shi, lə ndi gwəmti gəmgəm nay, ka səkwa gəla ni tsəgha ni va shiy tə miy tsa ghwəy ma. Wəzəba 'wəsa pə ghwəy mananta kaa Hyala lə miy tsa ghwəy.

⁵ Sənay tə ghwəy, ndə tiba mbə mbəzliy məməni ghwərghwər, lə kwəma rəda rəda na, mba'a dzaa kwəməvə nzəy tə pətsa sləkə Kəristəw, wəgha Hyalaw. Tsəgha na kwərakwə lə ndə mətsə, sa nzana, məni mətsə ta shiyəy, ghala mbə lə ta mbəriw.

⁶ Əntaa ghwəy zləba məndiy ngədiŋwəy lə kwemer kama ghən va ti shi ma. War va gəla hwəlfə shi tsəgha ni va gwəra nəfə tsa Hyalaa satiy dzəkən mbəzliy dī ma fəti va və gwanashi.

⁷ Əntaa ghwəy zləba jakəva lə gəla mbəzli tsəgha ni va tepə ma!

⁸ Niy nzay, mbəzliy dza mbə kwəsli niy nza ghwəy. Nana ki sa jakəŋwəy ghwəy lə Ndə sləkəpə Yesəwəy, mbəzliy dza mbə waŋ pi nza ghwəy. Va tsəgha kiy, mənim kwəma nja mbəzliy dza mbə waŋ pi nana.

⁹ Sa wana gəzee tsəghay, sa nzana mbəzliy dza mbə waŋ piy, shi wəzə ni ka ghəshiy məni, ka gəzə kwəma tidid na, lə na katar na.

¹⁰ Ghənzə tsəgha kiy, dikəvaŋwəyəm ta pəla

5:4 5:4 4:29; Kwəl 3:8 **5:5 5:5** Rm 5:17 **5:6 5:6** Rm 1:18; Ef 2:3; Kwəl 2:4, 8; 3:6 **5:8 5:8** niy nzay: 2:3, 11-12; 4:17-18, 22; Kwəl 3:7; Tit 3:3; mbə waŋ pi: Zhj 8:12; Kwəl 1:13; 1Pi 2:9 **5:9 5:9** Gal 5:22-23 **5:10 5:10** Rm 12:2; 1Tes 5:22

bəni sənata naa təbanci kwəma kaa Ndə sləkəpə.

¹¹ Ka tsəhə dəvə ghwəy ghwəy ya jəw dzəmbə məni shi kama ghən va ti shi məni mbəzli mbə kwəsli va ma. Wəzəba ghwazhə ghwazhə kəslanshi ghwəy kwəma shi va məni ghəshi jikir naa dzəti ngwəla.

¹² Na katanə nay, a ha'wəə gheranci kaa ndə va gəzə shi məməni ghəshi va mbəmbə ni, ya kwataka lə miy gwa'a tsəgha.

¹³ Dzəghwa tə pətsa nza waŋ piy, ghwazhəta ka kwəma shi vaa nza tə ngwəla.

¹⁴ Sa nzana ya nimaba shiy na shiy cikəvərivashiy dzəti ngwəlay, ta zhəghəshi dza ghəshi ka shi mbə waŋ pi. Va tsəgha ha ghwəmə kwa cəm, ma pə ghwəmməy: Fərghəŋa di, gha ntsa tə hi, zhakatija mbə məti, a Yesəw Kəristəw mbərəə dzəkən gha nja vici, pə ghwəmmə.

¹⁵ Ava va tsəgha na ki, mənim məhərli ta dza dza ghwəy kwa kwal Hyala, əntaa nzəy tsa ghwəy taa nza nja sa mbəzliy sənata ma kwəma. Wəzəba nza ghwəy ka ka sənata kwəma na.

¹⁶ Ma vəghwə tsa ndatsə tsay, jikir na, ghənzə tsəgha kiy, ka kəslimbə ghən ghwəy ma, kwəma wəzə na pə ghwəy məni ya hwəmbə nzə.

¹⁷ Ma dibay, əntaa ghwəy dzaa mənti ghən tsa ghwəy nja deshəter ma. Təkəm kwəma wəzə, a ghwəy mbəə sənay njasa dī Ndə sləkəpə ghwəy məni.

18 Ka sa shi sa ghwøy gar ghyamtəvanjwøy ma, shi dza niva shiy ghakənjwøy tiba kala war fambənjwøy mbə kwəma gəmgəm naw. Wəzəba zlashi ghwøy nefer ghwøy a ghəshi tihəshi paf paf lə *Safə tsa Hyala dəwdew tsa na.

19 Bəm bərci kwa jipə tsa ghwøy kaa ghən tsa ghwøy lə cemer kwa Zliya Hyala, lə ndəgha waza, mba'a lə nihwəti cemer ghəngəhən njasa dza Safə tsa Hyala dəwdew tsaa cinjwəyshi. Faləm Ndə sləkəpə, ka hanci cəm, ka zləba wəzə lə nəfə kwətiŋ gwanənjwøy.

20 War 'wəsa pə ghwøy mananta kaa Didi Hyala ta shiy gwanashi, ya hwəmba nzə, lə slən tsa Ndə sləkəmmə Yesəw Kəristəw.

Njasa təbə nzəy tsa kar zal lə mali ci

21 Dim fəti kaa ghən tsa ghwøy kwa jipə ghwøy. Sa nzana mbəzliy dī fəti ta kwəma *Kəristəw ghwøy gwanənjwøy.

22 Avee gəzanjwøy ghwøy mi'i, dim fəti va zhər ghwøy, njasa danci ghwøy kaa Ndə sləkəpə.

23 Sa nzanay, zal sləwa na mali ci, njasa sləwa Kəristəw va mbəzliy nəw kwərakwə. Mbəzliy nəw vay, vəgha ci na ghəshi, shi mbəliti na.

24 Ghənzə tsəghay, war njasa fa mbəzliy nəw Yesəw va kwəma war və na, tsəgha pə ghwøy ghwøy mi'iy fa kwəma va zhər ghwøy, ya namaba kwəma nzə gwa'a.

5:18 5:18 Fir 23:31-35; Rm 13:13 5:19 5:19-20 Cem 33:2-3; Kwəl 3:16-17; Ebr 13:15 5:21 5:21-6:9 Kwəl 3:18-4:1; 1Pi 2:18-3:7; 1Tim 2:1-13; Tit 2:1-10; 1Zhn 2:12-17 5:21 5:21 1Pi 5:5 5:22 5:22-24 Kwəl 3:18; Tit 2:5; 1Pi 3:1 5:22 5:22 1Kwər 14:34-35 5:23 5:23 1:22; 1Kwər 11:3

25 Ghwøy ghwøy zhër kwørakwø kiy, dī pø ghwøy dī mi'i ghwøy, njasa dīti Kørīstøw va mbøzliy nøw, pa' ka zløbavø møti ta kwøma shi.

26 Mønti na tsøghay, ta mbø ghøshiy nza ka mbøzli Hyala, dza na mba'a yabantishi lø *batem, mba'a lø gøzø kwøma ci.

27 Sa dī na ghøshiy sækø ta garø kwa kwøma ci, nja makwa dza møndi ta pøhanci, lø møgøla ti shi, war ka mbørø riw riw riw, kala para føti tar kabaka shi gar tsøerøshi ndø.

28 Ava tsøghaa na zhër kwøma ka ghøshi møni kwørakwø ki. Ghwøy ghwøy zhørøy, dī pø ghwøy dī mi'i ghwøy njasa ka ndø vaa dī ghøn tsa ci kwørakwø. Ma ntsaa dīti mali ciy, ghøn tsa ciy dīti na.

29 A ghwømmø sønay na kwagwa'a na kiy, ndø tība kala dī ghøn tsa ciw, war ka zømanci shi zømø, ka ndøghwø, ka ndøø møni, njasa møni Kørīstøw va lø ghwømmø, ghwømmø mbøzliy nøw,

30 sa nza ghwømmø gwanammø bølahi tø vøgha ci.

31 A ghwøy sønay njasa niy tsasliti møndi mbø Zliya Hyala, ma kø møndi niy niy: «Ava va tsøgha dza zal søvøriy ðarvay vøgha kar døy lø mbøghøy, nza ghøshi dzaa jakøshi lø mali ci. Ma nza ghøshi bakanashi mønishi ka vøgha kwøtiŋ» kø møndi niy ni.

32 Ma mbø gøzø kwøma vay, a kwøma tība

5:25 5:25-28 1:23; Kwøl 3:19; 1Pi 3:7 5:25 5:25 3:19 5:26
 5:26 batem: Rm 6:3-4; Tit 3:5; Ebr 10:22 5:27 5:27 1:4; 2Kwør
 11:2; Flp 1:10; Kwøl 1:22 5:30 5:30 1:23; 1Kwør 12:27 5:31
 5:31 Ghava 2:24 5:32 5:32 ShiZhn 19:7

dikø tø ghwøþø. Ma vøya nee sa bærkø yay, dzækøn kwøma Kørístøw læ mbøzliy nøw kwøma ci gøzøva kwøma va.

³³ Nanzø dibay, aa gøzøva kaa ngønøyøw kwørakwø ki. Ya tsamaþa ndø ci mbø ghwøøyø, ði køø ði mali ci njasa ði na ghen tsa ci. Tsøgha mali kwørakwø þa, ka ði føti va zata.

6

Njasa tøþø nzøy tsa ndørazhi læ mbøzliy yakøshi

¹ Ghwøøy ghwøøy ndørazhiy nøw Ndø sløkøpø kwørakwø kiy, fam kwøma va mætikwøkwer ghwøøy. Sa nzanay, ghenzø na na wøzø na kwøma.

² Ghønzø na kwa taja kwøma gøzøkø Hyala þøpø zhømø ti, mbø *kwøma pøhøti na gwanata. Sa nø na va: «Fa kwøma va kar døja læ møja,

³ ghalaba kiy, ma nza gha nza kwøriñ mbø nzøy tsa gha dzøghwa ðañ piya gha taa nza tø hidí» kø.

⁴ Gha gha didi kwørakwøøy, ka i ndørazhi gha gha læ nabøshi gar sati nøfø tsa shi ma, þananshi kwøma læ møhørlí, ka ishi læ kwal njasa citønøyøw Ndø sløkøpø Yesøw kwørakwø.

Njasa tøþø nzøy tsa mevivi læ mbøzliy sløwashi

⁵ Ghwøøy ghwøøy meviviy, fam kwøma læ gwørgwøre va mbøzliy sløwanøyøw tikø tø hidí,

ka ha'wə ti shi lə nəfə tsa ghwəy kwətiŋ, njasa ka ghwəy vaa fa kwəma va *Kəristəw.

⁶ Əntaa ghwəy vəshi ta ghəranshi sləni war ghala ka ghəshi nza tifa mbə ndəghwəŋwəy ta mbəə təbanshi gwa'a tsəgha ma. Ghəra pə ghwəy ghəra sləni njasa diti Hyala ghwəy ghəra, lə nəfə tsa ghwəy kwətiŋ, nja mevivi Kəristəw.

⁷ Jihəvam, ta ghəra sləni ghwəy lə nəfə wəzə. Njasa ghəranshi ghwəy kaa Ndə sləkəpə kala kaa ndə pə ghwəy nighə.

⁸ A ghwəy sənay, a zhəmə ntsaa ghəрати sləni wəzə na tifa va Ndə sləkəpə. Ya tsama ndə na gwa'a, ya ntsa papa tsa, ya ntsa yaya tsa.

⁹ Ghwəy ghwəy mbəzliy sləwa mevivi ghwəy kiy, kəsəvəshim wəzə kwərakwə. Ka gəzanshi kwəma ghwəy war lə 'wanə ma. Sənay tə ghwəy, ghwəy li shi gwanaŋwəy njasa nza ghwəy vay, mə ghwəmə na Ndə sləkəŋwəy gwa'a, pə ghwəy. Ghəci na naci kiy, ka ndəgha fəti na tsan bəlaw, yəmshi na mbəzli gwanashi və.

Fir dzəkən shi mbəz banavə Hyala kaa ka nəw Yesəw ta mbəz lə ndə ka jaka

¹⁰ Ma nana kiy, kwa kərni kwəma na sa dēe na gəzaŋwəy. Ma pə ghwəy məntiy, nzəyŋwəyəm jakəjakə lə Ndə sləkəpə, pəlam bərci ghwəy səvəri mbə ghəci sa nza bərci və tərəŋw kala kədi ma.

¹¹ Bøvəm shi mbəz ndaŋwəy Hyala gwanashi, ta mbə ghwəy nzəyŋwəy tə pətsa ghwəy, lə ta kamti shi mbəz dza *ndə jaka tsa Hyalaa səəkə ta ghəraŋwəy li shi, dzar kwa tsəhwəli ci ghəngħən ghəngħən na.

¹² Sa nzanay, tsa ghwəmmə mbəz tsa mbəz ghwəmmə na lə mbəzli ka nashi mətse ghwəmmə naw. Ghwəmmə lə hyeler, mba'a lə nihwəti shi ka bərçi, mba'a nihwəti shiy məni mazəə dzəkən mbəzli mbə kwəsli tikə tə hidfi ni, mba'a lə hyeler dzəy tə ghwəmə, mbəz na.

¹³ Va tsəgha ki, ma pə ghwəy mənti nanay, bøvəm shi mbəz ghwəy ndaŋwəy Hyala gwanashi. Ta mbə ghwəy ka shiy fəca vici dza ntsa pa ghwəy jaka liy pəsli tə ghwəy. Ma nza ghwəy nza war miy mbəz, kala zhəghə hwəm tsa ghwəy tiba pa' fəca ka mbəz tsa va kədi.

¹⁴ Gwəmatəvaŋwəyəm. Kəsəvəm gəzə na katan na kwəma, a ghwəy pahamtəvaŋwəy li, ka məjə'a məgapa pəhəva ghwəy li ta mbəz. Dzəghwa pa' ghwəy pakən məni kwəma lə kwal tsa nzə, ka məjə'a kwəbaŋ tsahi tsa dza səə mbay ma dzəmbəy ti mbə mbəz.

¹⁵ Jihəkəvaŋwəyəm ta dza ta gəzə Yəwən kwəma wəzə na va bəpə zərkə, ka məjə'a kwəkweher mbə səfa ghwəy.

¹⁶ Banavəm nəfə tsa ghwəy ya hwəmba kaa Hyala. Ma nəfə tsa dza ghwəy vaa banavəy, ka məjə'a gal tsa ta dəvə ghwəy dza naa nza, ta mbə

ghwøy ka havə kwa darə, sa ka ndə jaka hənɔwøy li.

¹⁷ Zləbavəm mbəli tsa mbəlitəɔwøy Hyala, ka məjə'a gaza fə ghwøy dzəmbə ghən tsa ghwøy ta ndəghwə ci. Dzəghwa mba'a ghwøy kəsəvə kwəma Hyala ta dəvə ghwøy ka məjə'a kafa'i ndaɔwøy Safə tsa dəwdew tsa ta mbəz lə ndə jaka.

¹⁸ Shi va gwanashiy, kala cə'wə pə ghwøy mənishi, ka cə'wə va Hyala a ghənzə kəətɔwøy. Cə'wə pə ghwøy cə'wə Hyala ya hwəmba njasa ka Safə tsa nzə dəwdew tsa ciɔwøy. Ka dəkəva ghwøy ta cə'wə tepə ma. Ka zlay cə'wə ghwøy ta nihwəti mbəzli Hyala gwanashi ma.

¹⁹ Cə'wə tə ghwøy tə ya kwərakwə, a Hyala mbəə citəra njasa kee gəzanshi Yəwən kwəma wəzə na kaa mbəzli lə bərçi, kala hazləni kwa hwər tsee. Kwəma wəzə na vay, tə ghwəbə niy fəy Hyala kwatəɔa, dzəghwa na nana mba'a cikəvəri kaa mbəzli.

²⁰ *Kəristəw fəyra na ka kwəsəkə tsa kən kwəma va ta dzee gəzanshi kaa mbəzli. Ya war tsəgha nzee kwa dəɔw sanay, cə'wəm Hyala, a ghənzə bəra bərçi, ta mbee gəzə kwəma nzə njasa dī na, ghwazhə ghwazhə, kala hazləni mee.

Kwa kərnɔ səkɔwəpə tsa Pəl

²¹ A ngwarməhira, vanay yən ghwənəghəɔwøy Tishikə ta gəzəɔwøy kwəmee

6:17 6:17 Ezay 40:2; Ebr 4:12 **6:18 6:18-19** 3:14; Lk 18:1; SləniKY 4:29; Rm 15:30; Kwəl 4:2-4 **6:20 6:20** 3:2; 2Kwər 5:20; Kwəl 4:4 **6:21 6:21-22** Tishikə: SləniKY 20:4; Kwəl 4:7-8; 2Tim 4:12; Tit 3:12

gwanata, njasa nzee nana tikø, ya njasa monee na monee sløni gwa'a, ta mbø ghwøy sønata. Ghøci na zømømmø tsa mbø nøw Yesøw tsa ðee tøरणw, ntsaa kəsøvø sløni Ndø sløkøpø bekir døvø.

²² Ghønzø na kwøma ghwønee ti kaa ngøणwøy sana, sa ðee ghøciy gøzanwøy njasa nza ghøy tikø, ta mbø nøfø tsa ghwøy døpøy.

²³ Bøणwøy zørkø Didi Hyala, ghøshi læ Ndø sløkøpø Yesøw Køristøw dzømbø nefer ghwøy gwananwøy, ghwøy ngwarmøhiraa nøw Yesøw. Mba'a ndanwøy ði ghøn tsa ghwøy tøरणw, mba'a børci ta mbø ghwøy ðanavø nefer ghwøy kaa Køristøw.

²⁴ A ngwarmøhira, mønti wøzø hwøer tsa nzø Hyala kaa ndø ya tsamaða ndø ci na ntsaa ði kwøma Ndø sløkømmø Yesøw Køristøw læ nøfø kwøtiण ya hwømba. Ava tiða kørayee, nza ghwøy nza ki.

**Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən
Yesəw Kəristəw**

**Bana: Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən Yesəw
Kəristəw New Testament**

Le Nouveau Testament en langue Bana du Cameroun

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bana

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

ae014872-94cd-54bc-869e-601bde2245b3